

K r o o n i k a

2004. aasta keelesündmusi

04.06 Tartu ülikoolis peeti seminar „Lõuna-Eesti ja muu Eesti”. Ettekanded: Eduard Väari „Tartu kirjakeelest ja murdest”, Laivi Org „Võrdlevalt põhjaeesti ja võru palatalisatsioonist”, Pärtel Lippus „Võru afrikaat *ts*”, Mari Mets „Võru kõnekeel: *nud*-partitsiibi tunnuste varieerumine”, Triinu Ojar „Keeleõigus ja -poliitiga Eestin ja Öuruupan ni kuis tuu lõunõeesti kiilt pututas”, Marge Konsa „Vaade Karula kõrgustikult Eesti muinasaja sotsiokultuurilistele mudelitele”, Edakai Simmermann „Kirikuloolisest pärimusest Võru- ja Järvamaal”, Anu Vissel „Lõuna-Eesti karjaselaulude eripärast”.

27.06 Tartus peeti XXXVII J. V. Veski päev teemal „Kõneviisid eesti keeles”. Ettekanded: Renate Pajusalu, Karl Pajusalu „Tingiv kõneviis argivestluses”, Mati Erelt, Helle Metslang „Imperatiivist eesti keeles”, Petar Kehayov „Kaudne kõneviis tüpoloogilisest aspektist”, Pille Penjam „Jussiivist vanas kirjakeeles”, Maria-Maren Sepper „Jussiivist tänapäeva kirjakeeles”.

26.09 Väike-Maarjas toimus F. J. Wiedemanni keeleauhinna tamme-de tähistamine. Ettekandeid: Kristjan Haller „Wiedemannist, eesti keelest ja keeleauhinnast”, Epp Õlekõrs „Keeleteadlane Ferdinand Johann Wiedemann”, Eduard Leppik „Keeleauhind minu elus”, Olev Liblikmann „Keeleauhind ja Väike-Maarja”.

27.10 Tallinnas peeti Emakeele Seltsi ja eesti keele instituudi korraldusel konverents „Endspiel”. Ettekanded: Joel Sang „Paar hüpoteesi R Emmeli fenomeni asjus”, Arvo Eek „Tagasivaatepilk foneetikust Mart R Emmelile”, Ülle Viks „Arvutus, lingvistika ja muu”, Meelis Mihkla „Mart R Emmel kõnetehnoloogia edendajana”, Urve Lippus „Mart R Emmel kui katalüst: positivistliku muusikateaduse peegeldusi Eestis”, Jaak Valge „Mõtlev (majandus)mees”, Jaan Ross „Mälestusi R Emmelist administraatorina”.

19.-20.11 Tartus peeti konverents „Deiksis: Lausungist lausumiseni ja vastupidi”. Ettekandeid: Marge Käsper „Ruumi- ja isikudeiksise kasutuse erinevustest prantsuse ja eesti keeles”, Pille Eslon „Deiktikud ja aspektisituatsioonid”, Aare Pilv „Olen, kes olen: eneseidentiteet kui puhas deiksis”, Andreas Ventsel „Meie-kategooria deiktiline analüüs nõukogude poliitilises retoorikas”, Margus Ott „Neli osutust. Lausungist lausumiseni ja edasi”, Silvi Tenjes „Deiktiline žest – inimese kaaslane”, Eva Ingerpuu-Rümmel „Emblemaatiliste žestide referendile viitamine”, Valentina Štšadneva „Deiksise avaldumisvormide klassifitseerimise printsiipidest”, Mihhail Lotman „Deiksis B. Pasternaki luules”.

27.11 Hamburgis peeti eesti keele päev. Ettekanded: Külli Habicht „Eesti kirjakeele hetkeseisust”, Jüri Viikberg „Eesti keel maailmas”, Jüri Valge „Eesti keele arendamise strateegia (2004–2010). Koostamine, sisu, tulevik”.

07.12 Tallinnas peeti Emakeele Seltsi ja Eesti Raadio keelepäev „Ringhääling ja keel”. Ettekanded: Einar Kraut „Keelenorm eetris – probleeme ja komistuskohi”, Krista Kerge „Eesti keele varieerumine ja õigekeelsusnõuded”, Hille Pajupuu „Eesti dialoog raadios”, Anna Verschik „Uemad eesti-vene keelesuhted: eestivene keelekuju poole”, Tõnu Tender „Keelekultuurist raadio kultuurikanalil”.

08.12 Tallinnas rahvusraamatukogus peeti XII õiguskeelepäev teemal „Eesti õiguskeel Euroopa Liidus”. Ettekanded: Reet Jaagus „Juristlingvisti tööst Euroopa Liidu Nõukogu juures”, Eve Randvere „Õiguskeele küsimused Euroopa Komisjoni õigustoimetaja töös”, Marek Liivak „Euroopa Kohtu dokumentide tõlkimine eesti keelde”, Arno Liukko „Õiguskeele küsimused Euroopa Liiduga liitumisel ja pärast seda – Soome kogemus”, Karmen Vilms „Selge eestikeelne õigusakt Euroopa Liidu õiguse kontekstis”.

10.12 Tartu ülikoolis peeti seminar „Lõunaeesti keelesaared”. Ettekanded: Heiki Valk „Läänemeresoomlased Põhja- ja Ida-Lätis nooremal rauaajal ja keskajal: arheoloogia andmed”, Peeter Päll „Eesti keelesaarte kohanimedest”, Kristi Salve „Kolm katset mõista keelesaarte rahvaluulet”, Karl Pajusalu „Keelesaarte keelest ja mineviku väljendamisest”, Mare Piho „Sudomast ja Kraasna maarahvast”, Tiit-Rein Viitso „Lõunaeesti keelesaared läänemeresoome taustal”, Triin Iva „August Sanga keeleteaduslikest Lutsi uurimustest”, Hannes Korjus „Nirza valla lutsi maarahva päritoluga elanikud 2004. aastal”.

16.12 Tartu ülikoolis peeti tekstipäev. Ettekanded: Krista Kerge „Sõnaloo ja loov sõnakasutus tekstiliigiti”, Kersti Lepajõe „Riigikirjandite alustamise retoorilisi võtteid”, Merle Kaldjärv „Induktsioon riigieksamikirjandites”, Helin Puksand „Mõisted 2. kooliastme õpikutes”, Karen Kuldnokk „Argumentatsioon ajalehe Postimees Iraagidiskursuses”, Kerli Olt „*mees-* ja *nais-*alguliste liitsõnade kasutus tekstiliigiti”, Kathy Sarapuu „Ajalehe juhtkiri õpetajana”, Reet Kasik „Interpersonaalse tähenduse konstrueerimine. Ühe intervjuu analüüs”.

2004. aastal kaitstud eesti keele magistri- ja bakalaureusetööd

Tartu ülikooli magistritööd

Liina Eskor „Dialogiaktid ja suhtlusstrateegiad: eesti dialoogikorpuse analüüs”, Kadri Jaanits „Leksikaalsetest kollokatsioonidest soome ja eesti keeles”, Mari-Liis Kalvik „Kvantiteedisuhted rannikumurdes”, Külli Kuusk „Eesti Piibli *õnnis*-tuletiste suhe lähteterminitega (*barak, eulogeia*)”, Kadri Köpp „Relatiivlausete põhijooned eesti vanemas kirjakeeles”, Mari Mets „Võru kõnekeel: *nud*-partitsiibi tunnuse varieerumine Vastseliina murrakus”, Riina Reinthal „Eesti keel Eesti vene õppekeelega üldhariduskoolis”.

Tartu ülikooli bakalaureusetööd

Tiina Alekõrs „Isikustamine reklaamtekstides”, Olga Gerassimenko „Partiklid *ahah/axa, jah/ða* ja *mhmh/mxmx* eesti ja vene telefonikõnedes”, Reet Igav „Neologismid. Teooria ja praktiline kasutus trükiajakirjanduses”, Jane Jakobson „Pragmaatilised partiklid *noh* ja *nagu* avalikus ja argises kõnes”, Janne Juuse „Välted Jõhvi murde- ja kõnekeeles”, Reet Klettenberg „Permissiivkonstruktsioonid vanemas eesti kirjakeeles”, Tuuli Leet „Ülivõrde kasutusest ajalehes Postimees juunis – novembris 2003”, Ülle Mällmann „Sõna vorm ja tähendus trükireklaamides”, Pille Puss „Adjektiivide määralaiendid suulises kõnes”, Epp Reinmets „Metafoor kognitiivse keeleteaduse ja tänapäeva keskkooliõpilase pilgu läbi”, Reelika Rohtmaa „Elususe avaldumisest eesti keeles”, Kerli Tennesaar „Tegevused ja protsessid ajaleheuudistes 1983–2003”, Helen Treial „Morfoloogia- ja sõnamoodustusvead gümnaa-

siumi- ning põhikoolilõpetajate riigieksamikirjandites”, Triinu-Mari Vorp „Isikute representeerimine ajaleheuudistes 1983–2003”; Kristi Bendi „Paronüümid ja nende õpetamise ning omandamisega seotud probleemid eesti keeles”, Alina Fjodorova „Sõnavarakasutus vene üliõpilaste suulises ja kirjalikus eesti keeles”, Jelena Golovenko „Õp-
 pijate emakeele kasutus võõrkeele tunnis”, Alla Gorjunova „Eesti keele infiniitvormide süntaktilised funktsioonid ja nende tõlkevasted vene keeles (Kaur Kenderi romaani „Iseseisvuspäev” ja selle tõlkevariandi põhjal)”, Riina Kajaste „Vene keele mõju Ülem-Suetuki eestlaste eesti keelele”, Jelizaveta Lušnjak „Slängilühendid Eesti foorumite ja portaali kommentaarides”, Irina Lužetskaja „Eitusviisid ja -vormid eesti ja vene keeles”, Jekaterina Matvejeva „Eesti keele häälikuortograafia reeglite tundmisest eesti ja vene õppekeelelaadsete gümnaasiumide õpilaste hulgas”, Sille Põldma „Imitatsioonid ja kordused väikelapse kõnes vanuses 2.6.27-2.10”, Katrin Põldsepp „Eriealiste ja erikeelsete koolinoorte semantilist sõnavara”, Marina Sinitsõna „Keelekümb-
 lus ja kirjutamisoskuse uurimus Tallinna Läänemere Gümnaasiumi 4. keelekümb-
 lusklassi õpilastööde näitel”, Anna Zahharova „Partiklid *ees* ja *taga* eesti ja vene keeles”, Aleksandra Zavjalova „Dialogi-
 partiklid jututoas”, Jevgenia Zõbina „Võõrsõnad ning nende tõlkevasted eesti ja vene keeles”, Jelena Tsõganova „Klusiilide õigekiri. Õpetamise ja õppimise probleeme”, Natalia Vallimets „Omadussõnarektsioon eesti ja vene keeles”, Aleksandra Voronko „Eesti keele õpetaja keelelaagris”; Jelena Berezina „Töö kirjaliku tekstiga” (diplomitöö), Ljudmilla Tšubenko „Eesti keele rääkimisoskuse arendamine kommunikatiivse keeleõppe kaudu vene õppekeelelaadse kooli 7. klassis” (diplomitöö).

Tallinna pedagoogikaülikooli magistritööd

Inge Merila „Suomen ja viron matkailualan ammattisanastoa: vertaileva tutkimus” („Soome ja Eesti turismialane sõnavara: võrdlev uurimus”), Liisi Piits „Sõnade mees, naine ja inimene esinemisümb-
 rusest ja stiilivärvingust”, Reet Bobõlski „Eesti trükireklaami keel aastatel 2000–2002: sõnavaralisi ja grammatilisi jooni”, Pilvi Alp „Eesti keele algta-
 seme testi arendamise võimalusi”, Natalia Vaiss „Eesti keele aspekti väljendusvõimalusi vene keele taustal”, Seoriin Jõgise „Eesti keele lisatöövihik muukeelsele õpilasele eesti õppekeelelaadse koolis”.

Tallinna pedagoogikaülikooli bakalaureusetöid

Annika Ajandi „Norm ja selle muutumine: algustäheortograafia Eesti perioodikaväljaannetes aastatel 1977–2003”, Kristine Ivanova „Tekstiõpetus kolmanda kooliastme emakeeleõpikuis”, Annika Kilgi „Eesti morfoloogilise mõtte areng 17.–19. sajandil verbimorfoloogia näitel”, Mari Klein „Internetis kasutatavad nimed portaali rate.ee põhjal”, Helen Korol „Pedagoogikaterminoloogia: hindamine ja kontroll”, Kristiina Kuljuhina „Rõhumäärsõnade kasutamine mitte-eestlaste kirjalikes töödes”, Elvira Küün „Mitte-eestlastest noorte kohanemine eestikeelses töökeskkonnas”, Rutt Saveli „Vene õppekeelega põhikooli eesti keele õpikute sõnavara võrdlus eesti keele suhtluse algtaseme sõnavaraga”, Aleksandra Šljušenkova „Keelekümblusklassi ja eesti kooli muukeelsete õpilaste suulist väljendusoskust mõjutavad tegurid”, Kristiina Toome „Põhitemperatuurisõnad eesti ja vene keeles”, Marina Talisainen „Eesti keele grammatika õpetamine võõrkeele tunnis ning omandatud teadmiste rakendamine gümnaasiumi õpilaste näitel”, Tene Üprus „Eestlaste keeleline kohanemine eesti-vene segagruppide kõnaanalüüsi põhjal”; Kerli Liksor „Emakeeledidaktika mõistestik ja terminivara” (diplomitöö, pedagoogiline lõputöö), Anu Vane „Põhikooliõpikute reeglistik interpunktsioonioskuse tagajana” (bakalaureusetöö, pedagoogiline lõputöö).